

OVERSTROMINGEN IN PAKISTAN

**EEN JAAR
HULPVERLENING
IN BEELD**

AUGUSTUS 2010 - JULI 2011

WATERSNOODRAMP IN PAKISTAN

In juli en augustus 2010 voltrok zich een ramp in Pakistan. Na de zwaarste regenval sinds decennia liepen rivierbeddingen massaal over. Enorme overstromingen waren het gevolg. Een immense watervloed verspreidde zich over het land. Huizen, wegen, bruggen, gewassen, veestapels en voertuigen spoelden weg. Miljoenen mensen raakten ontheemd.

De overstromingen vormden de ergste waternood in de geschiedenis van Pakistan. Zo'n tweeduizend mensen overleefden de ramp niet. Zeker 4,6 miljoen mensen raakten dakloos. Velen van hen zochten een onderkomen in snel opgezette kampen in hoger gelegen gebieden. Een gebied zo groot als Italië stond onder water. Er kon niet meer geogst worden en kostbare landbouwgronden werden verwoest. In de weken en maanden na de ramp werden de overlevenden bedreigd door honger en ziektes als cholera. Naar schatting 20 miljoen mensen in Pakistan waren slachtoffer van deze enorme ramp.

De grootste problemen ontstonden in de provincies Kyber Pakhtunkwa, Punjab, Beluchistan en Sindh. Samen vormen ze een gebied dat tienmaal zo groot is als Nederland. In sommige gebieden zakte het water na drie weken weer zover dat de bewoners terugkonden. In andere delen van het land moesten ontheemden maandenlang in primitieve kampen wachten tot ze weer naar huis konden. Begin 2011 woonden nog honderdduizenden mensen in de kampen, vooral in de zuidelijke provincie Sindh.

HULP OP GANG

In de weken direct na de ramp kwam de noodhulp snel op gang. Aan alles was grote behoefte: eten, drinkwater, medicijnen, tenten en andere onderkomens, lakens, kleding, muskietennetten. De eerste weken en soms maanden van hulp waren vooral gericht op het verstrekken van deze eerste levensbehoeften en het redden van levens.

PARTNERORGANISATIES

CRWRC Christian Reformed World Relief Committee. Een Canadese organisatie, waarmee al vaak is samengewerkt in o.a. noodhulpsituaties, bijvoorbeeld na de aardbeving in Haïti in januari 2010. www.crwrc.org

I-LAP Interfaith – League Against Poverty. Een Pakistaanse hulporganisatie, waarmee CRWRC al langere tijd samenwerkte, o.a. bij de aardbeving in Kashmir in 2005. De doelstelling van I-LAP is het bevorderen van begrip tussen diverse godsdienstige bevolkingsgroepen. Hun methode laat zich het best vertalen als opbouwwerk; in dorpen en wijken werken ze aan vredesopbouw en conflictbemiddeling, onderwijs, inkomensondersteuning, water en sanitaire voorzieningen en (her)bouw van scholen. www.ilapus.org

DARK & LIGHT Een Nederlandse christelijke organisatie, die zich richt op blinden- en slechtziendenzorg in ontwikkelingslanden. www.darkandlight.org

CHEF Een Pakistaanse organisatie die zich richt op armoedebestrijding door gezondheidszorg en beroepsonderwijs. www.chef.org.pk

TEAR Deze Nederlandse christelijke hulporganisatie werkt in noodhulpsituaties vaak samen met Dorcas, Red een Kind, Woord en Daad en ZOA. Omdat Tear lid is van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO), namen ze bij deze noodhulpsituatie deel aan de algemene SHO-actie voor Pakistan. www.tear.nl

PAI Partner Aid International - een Zwitserse christelijke hulporganisatie met jarenlange ervaring in noodhulp en ontwikkelingshulp in verschillende delen van Pakistan. www.partneraid.org

De gevluchte gezinnen wilden natuurlijk zo snel mogelijk terug en hun leven opnieuw opbouwen. Ook daar was (en is nog steeds) veel hulp voor nodig. Sommige dorpen moesten compleet opnieuw worden gebouwd. Wegen en bruggen waren verwoest. Teruggekeerde gezinnen stonden letterlijk met lege handen. Er was geen inkomen, geen voedsel, geen werkgelegenheid: niets. In de agrarische gebieden was nauwelijks vee meer over en waren landbouwgronden en irrigatiesystemen verwoest. De wederopbouw was daarom voor een groot deel gericht op het herstel van de agrarische sector en het herstellen van de economie.

Daarnaast willen we natuurlijk het liefst dat een zo grote ramp nooit meer gebeurt. Via onze partners in Pakistan is daarom ook watermanagement en irrigatie een belangrijk aandachtsgebied bij de wederopbouw.

In Nederland besloten de christelijke hulporganisaties Dorcas, Red een Kind, Woord en Daad en ZOA samen hulp te bieden. Hiervoor was snel veel geld nodig. Particulieren, kerken, scholen, groepen en bedrijven hielpen om de benodigde fondsen bijeen te brengen. Gezamenlijk doneerde u maar liefst € 3.156.893. Dat geld hebben wij goed kunnen besteden. Van uw hulp konden wij heel veel doen. Daarover leest u in deze brochure.

Wij willen u heel hartelijk bedanken voor uw steun en betrokkenheid!

NOODHULPFASE

AUGUSTUS - SEPTEMBER 2010

De vier samenwerkende organisaties steunden gezamenlijk een grootschalig noodhulpproject van organisatie CRWRC, die via de Pakistaanse organisatie I-LAP ruim 8.000 gezinnen (ongeveer 64.000 personen) ondersteunde. Voorrang kregen vrouwen die recent hun echtgenoot verloren, evenals mensen met ernstige verwondingen die volkomen hulpbehoevend waren. I-LAP vestigde in de twee districten Nowshera en Charsadda, in de provincie Khyber Phaktunkwa, een vluchtelingenkamp waarin per kamp 250 gezinnen terecht konden.

CRWRC/I-LAP

De ondersteuning van het CRWRC/I-LAP - project bestond uit de volgende onderdelen.

- Voeding voor de ruim 8.000 gezinnen: een maandelijks pakket met meel, rijst, kookolie, linzen, zout en thee.
- 4825 tenten.
- Een dagelijks rantsoen van tien liter water per gezin. Unicef zorgde voor sanitaire voorzieningen in de twee kampen.
- Non-food; hygiënemiddelen, muskietennetten (juist in deze omstandigheden zijn mensen extra gevoelig voor malaria), keukenmaterialen, gasbranders en jerrycans.
- Medische zorg via twee vaste en één mobiele kliniek in het district Nowshera. In korte tijd werden bijna 600 mensen behandeld aan tal van klachten.

DORCAS

Dorcas heeft in de noodhulpfase € 100.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van het project van CRWRC/I-LAP. Daarvan konden 800 gezinnen geholpen worden met een tent.

RED EEN KIND

Red een Kind heeft in de noodhulpfase € 208.400 beschikbaar gesteld ten behoeve van het project van CRWRC/I-LAP. Deze bijdrage is niet toegeschreven aan specifieke onderdelen van dit noodhulpproject.

ZOA-VLUCHTELINGENZORG

ZOA-Vluchtelingenzorg heeft in de noodhulpfase € 75.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van het project van CRWRC/I-LAP. Deze bijdrage is besteed aan de aanschaf van 443 tenten, 464 kookstellen en 264 keukensets.

WOORD EN DAAD

Woord en Daad heeft in de noodhulpfase € 91.269 beschikbaar gesteld ten behoeve van het project van CRWRC/I-

LAP. Van deze bijdrage konden 550 gezinnen worden voorzien van een tent en de diverse non-fooditems zoals hierboven opgesomd.

DARK & LIGHT/CHEF

De Nederlandse organisatie Dark & Light werkt samen met de Pakistaanse organisatie Comprehensive Health & Education Forum (CHEF). Na de overstromingen richtten zij een (mobiel) veldhospitaal op voor de districten Mardan

en Charsadda. Ruim 40.000 mensen kwamen langs met allerlei lichamelijke problemen als gevolg van de overstromingen. Bijzondere aandacht was er voor oor- en oogschade.

Ook legde CHEF drinkwatervoorzieningen aan in 25 dorpen en ondersteunde de organisatie 900 gezinnen met voedselpakketten.

Woord en Daad heeft € 30.000 beschikbaar ge-

steld voor deze projecten. Red een Kind heeft € 50.000 beschikbaar gesteld voor deze projecten.

OVERIG

Red een Kind heeft tevens een bedrag van € 50.000 bijgedragen aan de noodhulpprojecten van Tear in Pakistan. Dorcas heeft nog een bedrag van € 55.426 besteed aan noodhulpprojecten via Partner Aid International.

Paul Roelofsen, medewerker van ZOA, bezocht eind augustus 2010 het rampgebied om de situatie te verkennen. Na afloop vertelde hij over de noodzaak van directe hulp en voorzieningen. "Voedsel, schoon drinkwater en onderdak hebben mensen op dit moment het hardst nodig. Daarnaast baart het gebrek aan sanitaire voorzieningen ons zorgen. Door het gebrek aan toiletten doen veel mensen hun behoefte in de open lucht. In een kampsituatie, met veel mensen dicht bij elkaar, betekent dat groot risico op het uitbreken van besmettelijke ziektes. In Azië zullen mensen een toilet alleen gebruiken als er ook water beschikbaar is, zodat ze zich schoon kunnen spoelen - ze gebruiken geen wc-papier. Dus wc's en watervoorzieningen gaan hand in hand."

WEDEROPBOUWFASE

OKTOBER 2010 - JULI 2011

Ook na de noodhulpfase wilden we de slachtoffers van de overstromingen blijven ondersteunen met de wederopbouw van hun bestaan. De vier Nederlandse organisaties ondersteunen gezamenlijk een wederopbouwprogramma in het district Rahim Yar Khan, in de zuidelijke provincie Punjab. In gesprekken met de lokale overheid werd duidelijk dat dit een van de meest getroffen gebieden was, en dat er voor oktober 2010 nog nauwelijks hulp was gearriveerd.

Tachtig procent van de bevolking in dit district leeft van de landbouw. Er valt extreem weinig regen, maar het gebied kent één van de grootste irrigatiesystemen van de wereld. Zonder dit irrigatiesysteem zou het hele gebied woestijn zijn. De belangrijkste gewassen zijn graan, katoen, suikerriet, mango's en mais.

Met dit wederopbouwprogramma bereiken we 13.858 boeren; die deels land pachten en deels minder dan vijf acres (ongeveer twee hectare) grond bezitten.

De Pakistaanse partnerorganisatie I-LAP voert het programma uit, ondersteund door enkele uitgezonden medewerkers. In de eerste fase van het project, direct na de overstromingen, ontvingen de 13.858 boeren zaaigoed en mest. Direct in november konden ze op het land aan de slag. In november begint namelijk het reguliere zaaizeizoen, en de boeren hoefden dus dit groeizeizoen niet te missen. Deze aanpak is essentieel geweest om niet in armoede en schulden terecht te komen. Hadden ze deze eerste oogst gemist, dan hadden ze zich in de schulden moeten steken om voedsel voor zichzelf en

hun dieren aan te schaffen. Nu konden ze met hun eigen opbrengst voor hun gezin en hun vee zorgen.

COMMUNITY BASED ORGANISATIONS

Tijdens en na deze drukke eerste periode organiseerden de boeren zich in 403 groepen van 25 tot 45 leden. Deze groepen noemen we Community Based Organisations (CBO): vrij vertaald zijn dit 'in de gemeenschap gewortelde organisaties'. Iedere groep heeft een bestuur dat democratisch is verkozen door de leden. Met deze groepen besteden we aandacht aan de training van allerlei vaardigheden: marketing, sparen en microkrediet, vredesopbouw en verhoogde weerbaarheid bij natuurrampen. Ook geven we voorlichting over hoe ze de overheid kunnen benaderen wanneer ze vragen of behoeften hebben. Een ander belangrijk aspect is hoe de organisatie een officiële registratie kan krijgen bij de overheid. Voorwaarde daar-

voor is dat aan allerlei wettelijke voorwaarden, o.a. van financieel management, wordt voldaan.

Met de hulp van de CBO's zijn 185 extreem kwetsbare gezinnen geïdentificeerd, die in aanmerking komen voor de bouw van een nieuw huis. Deze huizen bestaan uit een een-kamerwoning en een buitenhuisje (latrine). Daarnaast ontvangen deze gezinnen voorlichting over hygiënische maatregelen. De bouw is in juni 2011 begonnen.

Naast de 403 CBO's, waaraan uitsluitend mannen deelnemen, hebben ook de vrouwen zich georganiseerd in vrouwengroepen. Deze vrouwengroepen ontvangen voorlichting over onderwerpen als hygiëne, gezondheid, moestuinen, het houden van kleinvee, gezonde voeding en het belang van onderwijs.

RAJANPUR

In het district Rajanpur, ook in de provincie Punjab ondersteunt Dorcas de Pakistaanse afdeling van Partner Aid International bij het herstellen van water- en sanitaire voorzieningen voor 2.200 huishoudens; het herstel van bestaande waterleidingen en de bouw van 600 gemeenschapslatrines. Ook hier zijn zelforganisaties van de dorpen opgericht en getraind; namelijk zeventig Village Development Committees.

Toegang tot drinkwater bleek een groot probleem in dit gebied. De helft van de bevolking heeft toegang tot zoet (maar niet schoon) water. De andere helft heeft alleen toegang tot zout of brak, en dus onbruikbaar, water. De Village Development Committees zijn getraind in het maken en gebruiken van waterfilters. Deze filters worden gemaakt van lokaal verkrijgbare materialen en halen zo'n 97 tot 99 procent van de schadelijke bacteriën uit vervuild drinkwater.

Iris Brouwer, medewerker van Dorcas, bezocht zuid-Punjab in januari 2011. "Landbouwgronden, huizen, sanitaire voorzieningen, wegen, alles is beschadigd of verwoest door het water. Daarnaast heeft een ramp als deze ook een grote psychosociale impact. Na noodhulp blijft ook hulp bij de wederopbouw nodig. Deze kwetsbare gemeenschappen komen zo'n ramp anders nooit te boven."

ACTIVITEITEN

Wat	Hoeveelheid	Voor hoeveel mensen
Zaaigoed graan	50 kg per gezin	13.858 gezinnen
Zaaigoed groente	405 gr per gezin	13.858 gezinnen
Kunstmest	50 kg per gezin	13.858 gezinnen
Landbewerking in voorbereiding op het zaaizeizoen	1983 acres (zo'n 800 hectare)	1000 gezinnen
Reparatie van generatoren	1853	1853 (waarschijnlijk meer, omdat boeren soms een generator delen)
Reparatie van irrigatie-buizen	809	809 (waarschijnlijk meer, vanwege gemeenschappelijk gebruik)
Eén-kamerwoningen inclusief latrine	185 (in aanbouw op moment van schrijven)	185 kwetsbaarste families

VOORUITBLIK

Als de ramp voorbij is, zijn de problemen nog niet over. We willen de getroffensten daarom in de komende twee jaar nog terzijde staan. In Rahim Yar Khan willen we gezamenlijk 13.858 gezinnen ondersteunen met een wederopbouw-programma, voornamelijk gericht op landbouw. In Rajanpur ondersteunt Dorcas via Partner Aid International 2.200 gezinnen.

WATER EN HYGIËNE

In beide districten zal veel aandacht besteed worden aan water en sanitaire voorzieningen. 'Water' gaat over drie verschillende zaken: toegang tot drinkwater door het herstel van waterpompen; toegang tot sanitaire voorzieningen door de aanleg van latrines en wasgelegenheden, en hygiënevoorlichting. De kennis over hygiëne is zeer laag en de hygiënische omstandigheden waren altijd al slecht. Voorlichting over het belang van hygiënische maatregelen zal dus een belangrijk startpunt zijn om uiteindelijk gezondere omstandigheden te bereiken.

I-LAP/RAHIM YAR KHAN

I-LAP is zeer ervaren in het bevorderen van begrip en harmonie tussen verschillende bevolkingsgroepen. Deze ervaring zullen we ook inzetten bij het werken met de CBO's. Dat gebeurt bijvoorbeeld door tijdens trainingen over landbouwonderwerpen (irrigatie, opslag van oogst, marketing van producten) ook het vreedzaam oplossen van conflicten op de agenda te zetten.

Geweld tegen vrouwen is een groot probleem. Hoewel er geen concrete gegevens over zijn, hebben de vrouwelijke medewerkers van I-LAP hierop gewezen. Dit specifieke onderwerp zal dan ook als onderdeel van vredesopbouw aan de orde komen.

Vrouwen hebben in deze dorpen niet dezelfde rechten als mannen. We hebben niet de illusie dat een programma van drie jaar dat definitief kan veranderen. Binnen de bestaande context werkt vrouwelijk I-LAP personeel met vrouwengroepen in de dorpen. Vrouwen zullen kennis en vaardigheden opdoen en wij hopen zo bij te dragen aan hun zelfvertrouwen en aan onderling respect tussen mannen en vrouwen.

MEDEWERKERS

De staf van I-LAP is onervaren op het gebied van planning van nieuwe programma's en het vinden van voldoende financiering.

Eén van de doelen van het driejarenprogramma is dat I-LAP na afloop zelfstandig in staat is wederopbouwpro-

gramma's te plannen en voldoende financiering te krijgen voor de activiteiten. Enkele uitgezonden medewerkers zullen de I-LAP staf daarin trainen en ondersteunen.

PAI/RAJANPUR

Het water- en sanitatieprogramma wordt voortgezet. Honderd inwoners uit de dorpen zullen worden opgeleid tot gezondheidsvoorlichters. Zij zullen zo'n 3600 huishoudens bereiken met informatie over gezonde voeding, eerste hulp, geboortebepanking en het voorkomen van diarree. Deze huishoudens krijgen ook elk twee muskietennetten om verspreiding van malaria en knokkelkoorts te voorkomen.

Ten slotte worden de gemeenschappen, en met name de Village Development Committees, getraind in weerbaarheid tegen (natuur)rampen, vooral tegen de regelmatig terugkomende overstromingen. De grootste risico's worden in kaart gebracht, bijvoorbeeld het ontbreken van een alarmsysteem en een aansluitend wegennetwerk, en vervolgens wordt aan oplossingen gewerkt. Ook worden de comités getraind om in het geval van een ramp zo goed mogelijk te reageren om de gevolgen ervan zoveel mogelijk te beperken.

KCUDA, SALIM EN MIRIAM

KCUDA BALAI

SALIM JOHAN

MIRIAM

KCUDA BALAI (augustus 2010)

Kcuda Balai woonde met haar man, vier kinderen en twee schoondochters vlak bij Charsadda. Ze verbouwden suikerriet en graan. Ze hadden vier waterbuffels en drie geiten, en een huis met twee slaapkamers en een keuken. Hadden..., verleden tijd.

Kcuda Balai is alles kwijt. Ze zijn gered door een legerhelikopter en naar het kamp in Charsadda gebracht. Daar kregen ze een tent en voedsel van I-LAP. Ze zijn er echt dankbaar voor, vertellen ze erbij. Maar Kcuda Balai weet niet hoe ze moeten beginnen het leven vanuit het niets weer op te bouwen. Het zaaigoed is verdwenen, de buffels zijn dood, haar huis verwoest.

Deze familie maakt indruk. Hoewel ze in extreem moeilijke omstandigheden verkeren, maken ze nog steeds grapjes met elkaar.

SALIM JOHAN (december 2010)

Salim Johan woont in Rahim Yar Khan met zijn vrouw en zes kinderen. Door de overstroming werd zijn huis verwoest, waarna hij twee maanden op een dijk woonde. Hij ontving van

I-LAP een tent waar hij nu nog steeds in woont, en verder voedsel, zaden en kunstmest. "Echt", vertelt hij, "als we geen hulp hadden gehad, was ik met mijn gezin van de honger omgekomen."

Salim Johan is betrokken bij een programma dat het hem helpt met het bewerken van zijn land zodat hij uiteindelijk zelf zaden kan zaaien. Hij heeft geen geld om zelf een tractor te huren, maar als hij een goede oogst krijgt kan hij wel zelf in zijn voedsel voorzien. Salim Johan is nu lid van een boerengroep waarmee hij geld spaart. Daarmee zal hij volgend seizoen zaaigoed kopen.

MIRIAM (juni 2011)

Miriam is ongeveer 40 jaar oud. Met haar man, twee zoons, een schoondochter en kleinzoon Sahazad woont ze in een huis vlakbij de Indus-rivier. Ze bezitten een acre land (ong. 0,4 hectare).

"De overstroming heeft al ons vee van ons afgenomen. Gelukkig hebben we het wel allemaal overleefd, maar ik vind het geen fijn idee meer om zo dicht langs de rivier te wonen." Haar man is lid van de Community Based Organisation en ontving zaaigoed en kunstmest van I-LAP. Met de opbrengst van het land hebben ze weer voldoende te eten. "Mijn grootste angst is dat we nog een keer zo'n overstroming meemaken", verzucht ze.

FINANCIËLE RAPPORTAGE

ONTVANGSTEN / BESTEDINGEN NOODHULP PAKISTAN T/M 30 JUNI 2011

INKOMSTEN UIT GEZAMENLIJKE NOODHULPCAMPAGNE (NETTO*)

	ZOA	WOORD & DAAD	RED EEN KIND	DORCAS	TOTAAL
Inkomsten uit gezamenlijke noodhulpcampagne	946.437	1.150.559	376.553	563.745	3.037.294

OVERIGE INKOMSTEN (ACTIES DERDEN)

	ZOA	WOORD & DAAD	RED EEN KIND	DORCAS	TOTAAL
• EO-Metterdaad	103.158	0	0	37.530	
• Lakermissionen	196.996	0	0	0	
• ICCO/KIA	280.566	0	0	0	
Totaal	580.720	0	0	37.530	618.250

TOTALE INKOMSTEN NOODHULP PAKISTAN

	ZOA	WOORD & DAAD	RED EEN KIND	DORCAS	TOTAAL
Totale inkomsten noodhulp Pakistan	1.527.156	1.150.559	376.553	601.275	3.655.544
Onderlinge bijdragen					
• Woord & Daad - ZOA	200.000	-200.000	0	0	
• Red een Kind - ZOA	44.551	0	-44.551	0	
• Dorcas - ZOA	100.000	0	0	-100.000	
	344.551	-200.000	-44.551	-100.000	0
Inkomsten na verrekening onderlinge bijdragen	1.871.707	950.559	332.002	501.275	3.655.544

BESTEDINGEN

	ZOA	WOORD & DAAD	RED EEN KIND	DORCAS	TOTAAL
• bijdrage via CRWRC	341.795	91.269	208.400	95.157	
• bijdrage via I-LAP	510.000	0	0	0	
• kosten ZOA veldwerkers	70.773	0	0	0	
• bijdrage via Partner Aid International	0	0	0	55.426	
• bijdrage via TEAR	0	0	50.000	0	
• bijdrage via Dark & Light	0	30.000	50.000	0	
• reserveringen project-opzet en evaluaties	0	6.496	0	40.769	
	922.568	127.765	308.400	191.352	1.550.085

RESTANT TE BESTEDEN**

	ZOA	WOORD & DAAD	RED EEN KIND	DORCAS	TOTAAL
Restant te besteden	949.140	822.794	23.602	309.923	2.105.459

* Toelichting netto inkomsten

Inkomsten uit gezamenlijke noodhulpcampagne	3.156.893
Kosten fondsenwerving	34.212
Organisatiekosten (3%)	85.387
Netto inkomsten	3.037.294

** Het restant van de nog niet-bestede gelden zal via de lokale partners I-LAP en PAI in de komende 2 jaren worden uitgegeven.

COLOFON

Dorcas
 Bedrijvenweg 3
 Postbus 12
 1619 ZG Andijk
 T: 0228 595900
 E: info@dorcas.nl
 I: www.dorcas.nl

Red een Kind
 G. Stephensonstraat 11
 Postbus 40169
 8004 DD Zwolle
 T: 038 4604648
 E: info@redeenkind.nl
 I: www.redeenkind.nl

Woord en Daad
 Spijksedijk 16e
 Postbus 560
 4200 AN Gorinchem
 T: 0183 611800
 E: info@woordendaad.nl
 I: www.woordendaad.nl

ZOA
 Sleutelbloemstraat 8
 Postbus 4130
 7320 AG Apeldoorn
 T: 055 3663339
 E: info@zoa.nl
 I: www.zoa.nl

Fotografie Jaco Klamer, Dorcas, Woord en Daad, ZOA
 Opmaak Frivista
 Druk de Bunschoter

